

BIBLIOTEKOS VEIKLA 2019

2019 m. Vilniaus kolegijos bibliotekos ištekliams įsigyti buvo skirta 111,2 tūkst. Eur, tai yra 1,4 proc. daugiau nei 2018 m. (108,2 tūkst. Eur). Iš šių lėšų – 65,9 tūkst. Eur skirta naujoms knygoms ir kitiems dokumentams įsigyti, 27,1 tūkst. Eur – periodinių leidinių prenumeratai, 13 tūkst. – elektroninių išteklių prenumeratai. Vieno studento aprūpinimui informacijos ištekliams skirta 16,9 Eur – tai atitinka *Strateginiame plane 2020* išsikeltus siekinius.

Tradicinį bibliotekos fondą papildė 2 581 vnt. 1105 pavad. naujų leidinių: nupirkti 2473 vnt., paramos būdu gauti 108 vnt. Lyginant su 2018 m. leidinių nupirkti 16 proc. mažiau, pagrindinė priežastis – įsigyta daugiau užsienio leidyklų leidinių - 44 proc. (2018 m. – 34 proc.), kurie yra ženkliai brangesni nei Lietuvos leidyklų, jiems buvo skirta didžioji lėšų dalis – 72 proc. (2018 m. – 34 proc.). 2019 m. EKF, ATF ir PDF bibliotekos persikėlė į naujas patalpas, todėl buvo aktyviai peržiūrėtas šių ir kitų bibliotekų fondai, nurašyti praradę aktualumą bei susidėvėję leidiniai, iš viso nurašyta 11939 vnt. 4039 pavad. dokumentų 31,1 tūkst. Eur sumai.

2019 m. gauti 127 pavad. 190 periodinių leidinių komplektai, iš jų 50 proc. pavadinimų – užsienio kalbomis, 11 pavadinimų prieinami elektroniniu formatu. 2019 m. vartotojai galėjo naudotis Lietuvos standartų departamento el. standartais (49,6 tūkst. vnt.), kurie prieinami per Kolegijos virtualią biblioteką ir elektroninį katalogą.

1 lentelė. Pagrindiniai bibliotekos veiklos rodikliai 2015-2019 m.

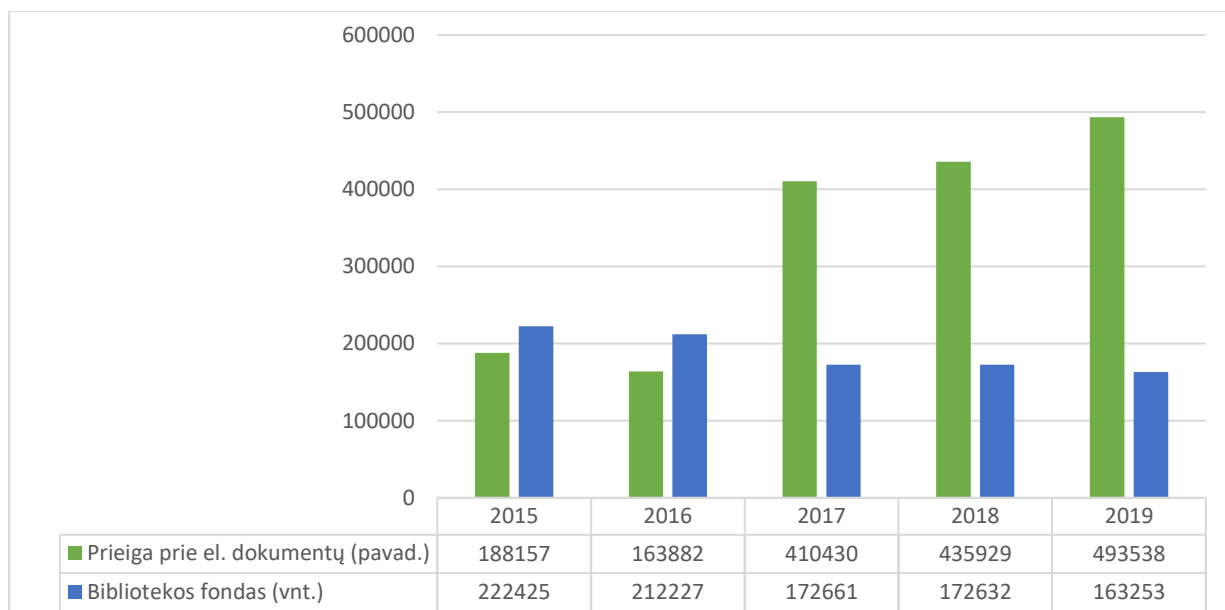
Bibliotekos veiklos rodikliai	2015	2016	2017	2018	2019
Bibliotekos fondas (fiz. vnt.)	222425	212227	172661	172611	163253
Gauta per metus (fiz. vnt.)	3057	2795	2706	3603	2581
Periodinių leidinių prenumerata (pavad.)	165	143	126	136	127
Gauta parama (tūkst. Eur)	1,9	3,96	1,1	1,5	0,9
Registruotų skaitytojų skaičius	10062	9375	8208	7683	8105
Apsilankymų skaičius	198839	191967	176760	158042	126568
Dokumentų išduotis (fiz. vnt)	256964	273169	256703	171845	181781
Skaityklų darbo vietų skaičius	256	253	276	276	276
Interneto skaityklų darbo vietų skaičius	81	81	81	81	81
Kompiuterizuotos darbo vietos personalui	29	29	29	29	29
Darbuotojų skaičius (etatai)	27	27	27	27	27
Bibliografinių įrašų el. kataloge (nauji pavad.)	662	1242	751	954	847
Prieiga prie e-dokumentų (pavad.)	188157	163882	410430	435929	493538
Viso teksto dokumentų panauda (pavad.)	56026	53553	65374	59805	99575

Kasmet biblioteka prenumeruoja prieigą prie įvairių Lietuvos bei užsienio leidyklų elektroninių knygų kolekcijų: KTU (952 vnt.), VGTU (229 vnt.), Vitae litera (39 vnt.), Skillsoft (28084 vnt.), EBSCO (175310 vnt.). Biblioteka vartotojams siūlo ir atviros prieigos el. knygas (MRU, VDU OAPEN, SpringerOpen), kurios vartotojams laisvai prieinamos per Kolegijos virtualią biblioteką ir elektroninį katalogą.

Ataskaitiniu laikotarpiu Vilniaus kolegijos biblioteka prenumeravo 19 duomenų bazių, didžiąją dalį per LMBA projektą „eMoDB.LT3“: EBSCO Publishing (eIFL.net DB paketas – 8 duomenų bazės), EBSCO eBook Academic Collection, Computers & Applied Sciences Complete, Emerald Management eJournals Collection, Taylor & Francis, leidėjo Euromonitor International statistikos duomenų bazę Passport, Naxos Music Online (Kultūros ministerijos lėšomis) ir bibliografijos tvarkymo įrankį Refworks. Atskirai Kolegija savo lėšomis prenumeravo interaktyvų anatomijos atlasą Acland's Video Atlas of Human Anatomy bei anksčiau minėtas elektroninių knygų duomenų bases. Iš viso Kolegijos prenumeruojamuose ištekliuose vartotojai turėjo prieigą prie 204,6 tūkst. pavadinimų viso teksto el. knygų, 17,1 tūkst. pavadinimų viso teksto žurnalų, 149,1 tūkst. muzikinių diskų ir 122,6 tūkst. pavadinimų kitų išteklių.

Deja, kol kas Kolegija neturi galimybės apskaičiuoti Virtualioje bibliotekoje atliktų paieškų statistikos ir ne visi leidėjai pateikia elektroninių išteklių turinio panaudos statistinius duomenis, todėl iš tiesų prieigos prie e-dokumentų ir jų panaudos rezultatai yra didesni, nei pateikti 1 lentelėje.

Elektroninių leidinių pasiūla nuolat auga – nuo 2017 m. elektroniniai ištekliai jau ženkliai lenkia tradicinių bibliotekos fondo leidinių skaičių (1 pav.). Duomenų bazės, elektroninės knygos, žurnalai, Virtuali biblioteka – vartotojams atveria prieigą prie daugybės straipsnių, knygų, konferencijų pranešimų, vaizdo įrašų ir kitų išteklių iš viso pasaulio, tiek lietuvių, tiek anglų ar kita kalba. Vartotojai nuotoliniu būdu gali valdyti savo skaitytojo paskyras, prisitęsti knygų skolinimosi terminus, jiems nebūtina atvykti į fizinę bibliotekos vietą, taigi daugelis bibliotekos paslaugų persikelia į virtualią erdvę. Nuotolinė prieiga prie el. išteklių, vartotojams suteikia galimybę jais naudotis patogiu laiku. Visa tai nulemia kai kurių bibliotekos apskaitos rodiklių mažėjimą – lankomumo (lentelė). Apsilankymą bibliotekos fiziniėje erdvėje keičia virtualūs apsilankymai, tai rodo padidėjęs viso teksto dokumentų panaudos rodiklis bei bibliotekos interneto puslapio lankytojų skaičius - 65 tūkst. apsilankymų per 2019 m., kuris lyginant su 2018 m. padidėjo 42 proc. (2018 m. – 45,6 tūkst.). Reikėtų pažymėti, kad nors vartotojų fizinis lankomumas sumažėjo, leidinių išduoties rodiklis nesumažėjo, atvirkščiai – leidinių išduota 5,7 proc. daugiau.

1 pav. VK bibliotekos fizinių ir elektroninių dokumentų skaičiaus dinamika 2015-2019 m.

2019 m. Kolegijos bibliotekos elektroninis katalogas pasipildė 847 naujais bibliografiniais įrašais (iš viso 18,2 tūkst.), eLABa PDB talpykloje užregistruotos 871 Kolegijos darbuotojų mokslo ir meno publikacijos (iš viso 1,5 tūkst.).

2019 m. biblioteka iniciavo vieningo bibliografinio aprašo stiliaus taikymą Kolegijos studijų rašto darbuose. Pasirinktas tarptautinis Amerikos psichologijos asociacijos (APA) citavimo stilius, parengta citavimo metodika, citavimo gairės ir taikymo principai pristatyti Kolegijos dėstytojams.

Fakultetų bibliotekose nuolat vyksta grupiniai ir individualūs mokymai ugdatys vartotojų gebėjimus naudotis bibliotekos ištekliais (duomenų bazėmis, el. knygomis, virtualia biblioteka, bibliografiniais įrankiais ir kt.). Kiekvieną rudenį pirmų kursų studentams vyksta mokymai, kurių metu vartotojai supažindinami su bibliotekos paslaugomis ir informacijos ištekliais. 2019 m. vyko Publikacijų registravimo eLABa PDB talpykloje ir APA citavimo stiliaus mokymai Kolegijos dėstytojams (12 mokymų).

Bibliotekos darbuotojai nuolat dalyvauja ir kelia kvalifikaciją įvairiuose profesiniuose seminaruose, prisideda prie tarptautiškumo plėtros ir dalyvauja Erasmus+ personalo mobilumo programoje (5 stažuotės per 2019 m.) bei dalijasi įgyta patirtimi su bibliotekos darbuotojais.

Fakultetų bibliotekose kasmet vyksta renginiai, skirti nacionalinei Bibliotekų savaitei, rengiamos teminės parodos, įvairūs pristatymai. 2019 m. biblioteka buvo įvertinta už 2018 m. kartu su MTF vykdytą projektą „Išskleisk skėtį knygų lietuvi!“ ir paskelbta nugalėtoja Europos atliekų mažinimo savaitės renginiuose "Kitų" kategorijoje. Metų pabaigoje biblioteka vykdė akciją „Knygos Kalėdoms“ – rinko knygas mažiesiems skaitytojams, kurias perdavė Pal. J. Matulaičio šeimos pagalbos centro globojamoms šeimoms.